

Πίπτουν πανταχόθεν σάρκες,  
 Λύθροι, μύδροι φλογιστοί,  
 Ἄγκυραι καὶ τηλεβόλα  
 Καὶ ἡμίφλεκτοι ἱστοί.  
 Αἰμοβάφεται τὸ κύμα·  
 Μόνος μ' ἔψιν φοβερὰν  
 Ὁ πυρπολητής,  
 Ὡσπερ δαίμων τις,  
 Τὴν σκηνὴν ἐκ τοῦ πελάγους  
 Ἀτενίζει μὲ χαράν!

Μὴ τοὺς κάδους τῆς ἀσφάλτου,  
 Μὴ τὸ θεῖον τὸ ὠχρόν  
 Φεῖδεσθε, ἄνδρες! ναῦται,  
 Ἡ τὸ νίτρον τὸ ψυχρόν.  
 Τῶν τυράννων μας ὁ Ἄδης  
 Εἶν' ὁ ἔτοιμος αὐτός.  
 Κύτος καὶ πλευρά  
 Χαίνουν φοβερὰ.  
 Πᾶς ἱστός, πᾶσα κεραία  
 Εἰς θανάτου ὀχετός.

Ποῖον ἄρμενον δεικνύει  
 Ὁ ὀρίζων ὁ γλαυκός;  
 Ἡ σημαία τίς; Μισέλλην,  
 Ἄπιστος Αὐστριακός!  
 Τὰς θαλάσσας περιτρέχει  
 Ἐκκαστον περισκοπῶν  
 Βῆμά μας βραχύ.  
 Ἄνδρες, προσοχή!  
 Μὴ τῆς ἐκδικήσεώς μας  
 Ματαιιώσῃ τὸν σκοπόν.

Ἄν ὁ δόλος τῆς Εὐρώπης  
 Καὶ ἡ τύχ' ἡ δυσμενής  
 Σοῦ στερήσωσι τὰς δάφνας,  
 ὦ Πατρίς, τὰς εὐγενεῖς,  
 Εἰς τὰς φλόγας τοῦ πολέμου  
 Τὸ ἄνδρεῖον ἅς ταφῇ  
 Γένος τῶν Γραικῶν  
 ὡς πυρπολικόν.  
 Τοὺς ἐχθρούς του ἅς σπαράξῃ,  
 Καὶ ἅς συγκαταστραφῇ!

Ἀλλὰ ὅχι! ἡ Πατρίς μου  
 Πάλιν θ' ἀναγεννηθῇ·  
 Κ' ἀπὸ τοῦ πυρπολικοῦ μου  
 Τὴν πυρὰν θ' ἀνασπῇ  
 Ἡ φαῖδρά Ἐλευθερία,  
 ὡς ἀπὸ χρυσοῦν φανόν

Τὰ πτερὰ κτυπῶν,  
 Καὶ λαμποκοπῶν  
 Ἀναφύεται ὁ Φοῖνιξ,  
 Τὸ ἀθάνατον πτηνόν!

Ι ΚΑΡΑΣΟΥΤΣΑΣ.

## ΓΕΝΝΑΙΑ ΕΚΔΙΚΗΣΙΣ.

**Κ**ΑΤΑ ΤΙΝΑ πρωτὴν τοῦ ἱανουαρίου μηνὸς  
 νέος τις ὑπολοχαγὸς τοῦ ῥωσικοῦ στρατοῦ διήρ-  
 χετο κεκυφῶς μίαν τῶν λεωφόρων τῆς Πετροῦ-  
 πόλεως, τὴν ἀτελεύτητον ὁδὸν τοῦ Νεύσκη κα-  
 λουμένην· ὁ καίρὸς ἦτον εὐδιος, καὶ ἐπὶ τοῦ συνή-  
 θως σκυθρωποῦ Οὐρανοῦ τῆς Πετροπόλεως οὐδὲν  
 νέφος ἐφαίνετο νὰ διακόπῃ τὴν κυανὴν ἐκείνην ἑκ-  
 τασιν. Αἱ ἀκτῖνες τοῦ ἀνίσχοντος Ἡλίου ψυχραὶ ἐπι-  
 πτον ἐπὶ τῶν κεχυτωμένων γαυρῶν τῶν πολυαρίθ-  
 μων κωδωνοστασιῶν τῶν ἔνθεν καὶ ἔνθεν τῆς ὁδοῦ  
 ἀνδρυσμένων ναῶν, ὡς ἐπίσης καὶ ἐπὶ τινῶν δέν-  
 δρων τὰ ὁποῖα ἡ καταπεσοῦσα βροχὴ καὶ τὸ μετὰ  
 ταῦτα ἐπελθὼν δριμύ ψυχὸς εἶχον μετασχηματί-  
 σει εἰς κρυσταλλίνους σπινθηρίζοντας πολυελαίους·  
 ἀνηρητημένους ἀπὸ τοῦ στερεώματος. Εἰς τοιαύ-  
 την ὥραν ἡ μεγαλοπρέπεια τῆς φύσεως ἐπιχύνει  
 αἰείποτε φαιδρότητα τινὰ εἰς τὴν ψυχὴν μας, ἡ  
 δὲ ἀναγεννωμένη ἡμέρᾳ ἐμπνέει συνάμα καὶ θάρ-  
 ρος ὥστε νὰ νομίζωμεν ὅτι δυνάμεθα καὶ τὰ χει-  
 μαρικώτερα τῶν ὀνείρων μας νὰ πραγματοποιή-  
 σωμεν. Ὁ νέος ὑπολοχαγὸς ἐβάδιζεν ἐπὶ τοῦ μαρ-  
 μαροστρώτου παροδίου τῆς μεγάλης ἐκείνης ὁδοῦ  
 σύννους μὲν ἀλλ' οὐχὶ καὶ ἐντελῶς ἀποτεθαβύ-  
 μένος· ἀπεναντίας κατὰ τὴν ὥραν ἐκείνην ἐσχη-  
 ματίζοντο ἐντὸς τοῦ ἐγκεφάλου του διάφορα με-  
 γαλουργὰ σχέδια, τὰ ὁποῖα ἐξηφανίζοντο τὸ ἐν  
 μετὰ τὸ ἄλλο πρὶν ἢ λάβωσι μόνιμόν τινα καὶ ὠ-  
 ρισμένην μορφήν. Ἐξ ὧλων αὐτῶν ἐν μόνον πρὸς  
 τὸ παρὸν, ὡς πλησιέστερον εἰς τὸ δυνατόν, διε-  
 γράφετο ὅπωςοὖν καθαρῶς εἰς τὴν διάνοιαν τοῦ  
 ὑπολοχαγοῦ μας, οὗ τὴν πενίαν ἐδείκνυον ἀρκούν-  
 τως ἡ πενιχρὰ στολὴ καὶ τὸ ῥυπαρὸν αὐτοῦ περι-  
 λαίμιον. Τὰ πολυτελῆ καὶ κομψὰ φορέματα δὲν  
 ἀναγγέλλουσιν αἰείποτε τὴν ὀλβιότητα, τὰ ῥάκη  
 ὅμως εἶναι πάντοτε σχεδὸν σημεῖον πενίας. Εἶχεν  
 ἤδη φθάσει εἰς τὸ μέρος τὸ καλούμενον Γ α σ τ ῖ -  
 ν ο ῖ Δ ι β ὀ ρ, ἔνθα ἔχουσι τὰ καταστήματά των  
 οἱ πλουσιώτεροι τῶν ἐμπόρων τῆς Πετροπόλεως,  
 καὶ τότε σταθεῖς πρὸ τῆς θύρας μεγάλης τινὸς οἰ-  
 κίας ἐσυλλογίσθη ἐπὶ πολὺ ἂν ἔπρεπε νὰ κρούσῃ

αυτήν, ἀλλὰ τὸ θάρρος εἶχεν ἐγκαταλίπη αὐτὸν Τετράκις εἶχε λάβει τὴν ἄκραν τοῦ σύρματος ὅπως τρεῖς τὸν κώδωνα, καὶ τετράκις ἄφησεν αὐτὴν ἐκ τῆς δειλίας του. Ὁ στρατιώτης ὅστις δὲν ἤθελε πτοηθῇ μυριάδας ἐχθρικούς λόγγους ἂν εὕρισκετο ἐν τῇ παρατάξει τῆς μάχης, ἐδειλία νὰ κρούσῃ τὴν θύραν ἐνὸς πλουσίου τραπεζίτου. Ἐπὶ τέλους κατώρθωσε νὰ κατανικήσῃ τὴν δειλίαν του καὶ μετ' οὐ πολὺ ἡ θύρα μεγαλοπρεποῦς μεγάρου ἠνεώχθη ἐνώπιόν του.

Ὅτε κατὰ τὴν νεαρὰν αὐτοῦ ἡλικίαν ὁ ἡμέτερος ὑπολοχαγὸς κατετάχθη εἰς τὸν βῶσσιδὸν στρατὸν, ἐφαντάζετο ὅτι ἐντὸς ὀλίγου αἱ ἐπωμίδες τοῦ στρατάρχου θὰ ἐκόσμουν ἀναντιρρήτως αὐτὸν, δὲν ἤρρησεν ὅμως νὰ ἐννοήσῃ ὅτι τὸ πρᾶγμα δὲν ἦτο τὸσφ εὐκολον ὅσφ τὸ ὑπέθετε. Δυστυχῶς ἡ εὐτυχῶς διὰ τὸν ὑπολοχαγὸν μας, ἡ ἐπικρατοῦσα τότε εἰρήνη ἐκλείει τὴν θύραν τῶν προβιθασμῶν ἐν ὧρα πολέμου ὁ στρατιωτικὸς ἀρπάζει τὸν βαθμὸν του διὰ τῆς σπάθης του· ἐν εἰρήνῃ κλέπτει πολλάκις αὐτὸν διὰ τῶν ραδιουργιῶν του, ἐπομένως ὁ νέος στρατιώτης, περὶ οὗ λαλοῦμεν, μὴ ὦν ἐπιτήδειος κλέπτης, εἶδε πολλάκις καταπιεσμένην τὴν ἀρχαιότητά του, καὶ πρὶν ἢ φθάσει εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ὑπολοχαγοῦ ὃν ἔφερε καθ' ἣν στιγμὴν ἔκρουσε τὴν θύραν τῆς ἐν Γαστίνοῦ Διοικίας, ἐδιδάχθη ὅτι τῷ ἦτο ἀδύνατον νὰ διαπρέψῃ ἐν τῷ σταδίῳ ὃ ἐξελέξατο. Ἐν τῇ κεφαλῇ τοῦ μεγαλοφυοῦς ἀνδρὸς ἀνακυκᾶται αἰετοῦ ἰδέα τις, μὴ ἀφίνουσα αὐτὸν ἥσυχον μετριοῦ πραγματωθῇ. Εἶναι ἔμβρον τι τὸ ὁποῖον θέλει νὰ ἐξέλθῃ εἰς τὸν κόσμον κατ' ἐπίσης φυσικὸν νόμον ὡς καὶ τὰ εἰς τὰς γαστέρας τῶν μητέρων νήπια. Πολλάκις οὐδ' αὐτὸς διαγινώσκει σαφῶς τί κυρίως ἐπιζητεῖ, φέρεται ὅμως αὐτομάτως, οὕτως εἰπεῖν, εἰς ὅ, τι ποτὲ θὰ διαπρέψῃ. Καὶ ὁ ἡμέτερος ὅθεν ὑπολοχαγὸς ἤρχισε νὰ αἰσθάνηται μεγίστην ἀποστροφὴν εἰς τὸ στρατιωτικὸν ἐπαγγέλμα, καὶ κατὰ τινα ἡμέραν ἐστενοχωρήθη ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε παρουσιασθεὶς ἐνώπιον τοῦ ὑπουργοῦ του ἔδωκε τὴν παραίτησίν του. Μίαν ὅμως μικρὰν δυσκολίαν εἶχε λησμονήσῃ ὅτι μετὰ τοσαύτης γενναιότητος ἔδιδε τὸν παραίτησίν του, καὶ αὕτη ἦτο τίς τρόπος θὰ ἐδύνατο νὰ ἐξοικονομήσῃ τοῦ λοιποῦ τὰ πρὸς διατροφήν του ἐξόδα. Ὁ εὐτελὲς μισθὸς, ὃν ἐλάμβανε δὲν ἐξήρκει οὐδὲ ἂν διὰ τὰς καθημερινὰς ἀνάγκας του, πολὺ ὀλιγώτερον θὰ τῷ ἄφηνεν ὑπόλοιπον τι ὅπως ἐξοικονομηθῇ διὰ τινὰς ἡμέρας μετὰ τὴν παραίτησίν του. Ἐμεινε

λοιπὸν τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν ἐντελῶς ἐνδεής, ἄνευ χρημάτων, ἄνευ φίλων, μὲ μόνὰ τὰ ἀκατανόητα καὶ συγκεχυμένα ἐν τῇ κεφαλῇ του σχέδια. Ἐν τοιαύτῃ ἀμηχανίᾳ διατελὼν εὐσεβὲς τις ἰδέα τῷ ἐπῆλθεν εἰς τὸν νοῦν, καὶ αὕτη ἦτο νὰ ἐπισκεφθῇ τοὺς γνησίους γονεῖς του, οὓς εἶχεν ἀφήσει εἰς τὸ ἕτερον ἄκρον τοῦ ἀπεράντου ἐκείνου κράτους, εἰς μίαν τῶν ὑπὸ τῆς Μαιώτιδος διαβρεχομένων πόλεων. Ἀλλ' ἡ ἀπὸ τῆς Νέβης μέχρι τῆς Μαιώτιδος ἀπόστασις δὲν ἦτο μικρὰ, καὶ ἡ διὰ τοῦ λεωφορείου μετάβασις ἦτον πλεῖστον δαπανηρὰ, εἶχε λοιπὸν ἀνάγκη χρημάτων, καὶ ἴσα ἴσα τὰ χρήματα τῷ ἔλειπον. Ἡ ἀγάπη ὅμως πρὸς τοὺς γονεῖς του τοσοῦτον ἐνίσχυσε τὸν πόθον τοῦ νὰ ἐπισκεφθῇ αὐτοὺς, ὥστε πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς ἀκατανόητου ταύτης ἐπιθυμίας εἶδμεν αὐτὸν ἀναβαίνοντα τὴν οἰκίαν τοῦ Τραπεζίτου Κ. ὅπως δανεισθῇ παρ' αὐτοῦ τὴν ἀπαιτουμένην εἰς τὸ ταξιδίον του ποσότητά. — Τί διάβολον! ἔλεγε καθ' ἑαυτὸν ὁ οὐδ' ἐν καπνίῳ ἔχων εἰς τὸ βαλάντιόν του ὑπολοχαγὸς μας, ὁ Τραπεζίτης Κ. ἔχει ἐκατομμύρια ἀργυρῶν ρουβλίων, εἶναι ἀδύνατον ν' ἀρνηθῇ νὰ δανείσῃ ἕνα στρατιωτικὸν ὅστις θὰ τῷ ἐδίδεν ἐνέχυρον τὸν λόγον τῆς τιμῆς του, ἀσήμαντόν τινα ποσότητα ἐκ τῆς μεγίστης περιουσίας του. Καὶ ναὶ μὲν δὲν ἦτο γνωστὸς εἰς αὐτὸν, ἀλλ' ὁ ἐξωτερικὸς χαρακτήρ του θὰ ἐσύσταινεν ἀρκούντως τὴν τιμιότητα τῆς ψυχῆς του. Μεταξὺ τῶν ὑπὲρ καὶ κατὰ λόγων ἐκυμαίνετο, ἕως οὗ τέλος ἐπαρουσιάσθη ἐνώπιον τοῦ πολυταλάντου Τραπεζίτου. — Νέα τότε πάλιν δειλία κατέλαβεν αὐτὸν, καὶ ἡ ἀπελπισία περὶ τῆς παραδοχῆς τῆς αἰτήσεώς του ἔδρασε ἐπὶ τινὰς στιγμάς τὴν γλῶσσάν του, ἀλλ' ἡ περὶ τῆς ἰδίας τιμιότητος ἰδέα ἔλυσε ἀμέσως αὐτήν· ἄλλως τε δὲν ἦτον ἤδη καιρὸς ὑποχωρήσεως. — Κύριε, τῷ εἶπε, μὲ φωνὴν βεδισμένην στερεὰν ἔχω ἀνάγκη ὀλίγων χρημάτων ὅπως ἀπέλθω εἰς τὴν πατρίδα μου. Οὕτε εἶμαι γνωστὸς πρὸς ὑμᾶς, οὕτε δύναμαι νὰ σᾶς ἐγγυηθῶ περὶ τῆς ἐπιστροφῆς τῶν χρημάτων σας. Θέλω σᾶς ἀφήσει ὅμως ἐγγραφὸν τι δι' οὗ θὰ ὑπόσχωμαι ὡς τίμιος ἄνθρωπος νὰ σᾶς ἀποδώσω τὰ χρήματά σας ἅμα δυνηθῶ. » Μετὰ τὸ μικρὸν τοῦτο λογίδριον τὸ ὁποῖον ἐξεφώνησεν ὁ ἡμέτερος ὑπολοχαγὸς, ἔμεινε σιωπηλὸς ἀπέναντι τοῦ Τραπεζίτου περιμένων ἐν ἀγωνίᾳ τὴν ἀπάντησιν. Ὅτι ἤδη τὸν ἐβασάνιζεν ἦτο οὐχὶ ἡ ἀποτυχία αὐτῇ καθ' ἑαυτήν, ἀλλ' ἡ ἐκ τῆς ἀρνήσεως προερχομένη αἰσχύνῃ. Εἰς τὰς πολιτισμένας κοι-

νωνίας ὅπου τὰ πάντα εἰσὶ κανονισμένα διὰ νόμων, ὁ ἄνθρωπος ἀπεκδύεται τρόπον τινα τὴν αὐτεξουσιότητά του, καὶ ἐκ τῆς ἕξεως ἦν λαμβάνει τοῦ νὰ ἐνεργῇ κατὰ τὸν νόμον, καταπνίγονται τὰ αὐθόρμητα ἐκεῖνα αἰσθήματά του, τὰ ὅποια πολ- λάκις εἶναι ἀγαθότερα τῶν τοῦ νόμου ἐπιταγῶν. Ἡ δὲ δικαστὴς ἄνευ ἐλέγχου συνειδότος ἀποστέλλει εἰς τὸ ἱκρίωμα τὸν ἀθῶον ὃν δικαστικῶς εὐρίσκει ἔνοχον, οὕτω καὶ ὁ Τραπεζίτης ἐγκαταλίπει ἄνευ οἴκτου, ἄνευ συμπαθείας εἰς τὴν ἀπελπίσαν δυστυχίαν τινα, ὅστις δὲν τῷ προσφέρει ἐμπο- ρικὰς ἐγγυήσεις, ἐνῶ ἄνευ γογγυσμοῦ χάνει πολ- λάκις ὑπερόγκους ποσότητες, τὰς ὁποίας δανεῖζει εἰς χρεωκόπους ἐμπόρους, διότι οὗτοι εἶχον τὰ μέ- σα νὰ τῷ προσφέρωσι τὰς νενομισμένας ἐγγυήσεις. Ἡ ἀπλὴ τιμιότης εἴτε ἡ δυστυχία οὐδὲν ἰσχύουσιν εἰς τὰς μαθηματικὰς τῶν Τραπεζίτων καρδίας, ὅπερ ὅμως δὲν ἐγίνωσκεν ἀκριβῶς ὁ ἡμέτερος ὑ- πολοχαγὸς, διὰ τοῦτο μετ' ἐκπλήξεως καὶ ὑπο- καρδίου λύπης ἤκουσε τὴν ἀπορρίψιν τῆς αἰτή- σεώς του παρὰ τοῦ Κροῖσου ἐκείνου τῆς Πετρο- πόλεως. Εἰ καὶ ἦτο πτωχὸς, ἐπειδὴ ὅμως οὔτε ἡ- δίκησεν οὔτε εἶχε σκοπὸν ν' ἀδικήσῃ τινὰ, ἐπίστευεν ὅτι ὅστις δὲν ἀνεγνώριζε τὴν τοιαύτην του ἀρε- τὴν προσέβαλεν αὐτὸν εἰς ὅ,τι ἱερώτερον, εἰς τὴν τιμὴν του αὐτῆν. Τοσοῦτον δ' ἠσθάνθη τὴν προσ-βολὴν, ὥς τὰ δάκρυα ἐρρέυσαν ἀκουσίως ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν του, καὶ ὅμως ἡ συναίσθησις τῆς ἀξίας του ἐτήρησεν ἀναλλοιώτους τοὺς λοιποὺς τοῦ προ- σώπου του χαρακτῆρας. Ἀνασύρας τότε ἀπὸ τοῦ θυλακίου του τὸ ρινόμακτρον του ἀπέμαζεν ἐν τάχει τὰ βέοντα δάκρυα ἀπὸ τῶν ἀπειθῶν ὀφθαλ- μῶν του, καὶ χωρὶς νὰ προσφέρῃ λέξιν ἀπεσύρθη.

Ἐξελθὼν τῆς μεγαλοπρεποῦς ἐκείνης οἰκίας, ἡ- σθάνθη ἀνακούφισιν ὥς νὰ ἀφῆρῃτο ἀπὸ τῶν ὤ- μων του κολοσσιαῖον βάρος. Ἐνῶσψ ἦτο ἐντὸς τοῦ μεγάρου ἐκείνου ἐθεώρει ἑαυτὸν ὡς τινα ἐπαίτην ταπεινὸν ζητήσαντα ματαίως τὴν ἐλεημοσύνην ἥδη ἐξω αὐτῆς ἤρχισε ν' ἀναλαμβάνῃ τὴν πρώτην περὶ τῆς ἰδίας του ἀξίας ἰδέαν, καὶ αὐθωρεῖ ἡ ἀπελ- πισία του ἐξηλείφθη ὅπως δῶσθαι χώραν εἰς ἕτερον αἰσθημα, τὴν ἐκδίκησιν. Τὸ προσφιλες ἄνειρον διὰ τὸν ἀποτυχόντα ὑπολοχαγόν μας δὲν ἦτον ἥδη οὐδὲ τοῦ Συνταγματάρχου αἱ ἐπωμίδες, οὐδ' ἡ εἰς τὴν πάτριον γῆν ἐπάνοδος, ἀλλ' ἡ ἀπόκτησις κολοσσιαίας περιουσίας, δι' ἧς νὰ ἐκδικηθῇ εἰ δυ- νατὸν, τὸν Τραπεζίτην τοῦ Γ α ς ἱ ν ο Ὡ Δ ι ε ὀ ρ. Τὸ ζήτημα δι' αὐτὸν ἦτο ὁ φιλοσοφικὸς λίθος, οὐχὶ ὁ διὰ τῆς χημικῆς ματαίως θηροσύμενος, ἀλλ' ὁ

διὰ τῆς συναλλαγῆς τῆς πολ. λαπλασιαζούσης ἐπὶ ἄπειρον τὰ κεφάλαια.

Ὡς οἱ μεγάλοι ἄνδρες, οἱ διαπρέψαντες ἐν τῇ ἱ-στορίᾳ ὡς πολιτικοὶ ἢ ὡς στρατιωτικοὶ, ἐλάβανον τύπον τινα ἑτέρου μεγάλου ἀνδρὸς, κατὰ τὸν ὁ-ποῖον ἐρύθμιζον τὴν διαγωγὴν των ὅπως ἀνέλθω-σιν εἰς τὴν δύναμιν καὶ δόξαν ἐκείνου, οὕτω καὶ ὁ ἡμέτερος κερδοσκοπὸς εἰζήτη πρότυπόν τι ἀνδρὸς ἐκ πένητος πλουτίσαντος, ὅπως, βαδίσας εἰς τὰ ἴχνη του, ἐπιτύχῃ ἀσφαλέστερον τοῦ σκοποῦ του. Δυστυχῶς ὁ Πλούταρχος δὲν ἐγράψε τὸν βίον κα-νενὸς τοιούτου, καὶ ἐπομένως ὁ ἡμέτερος ὑπολο-χαγὸς ὤφειλε νὰ εὑρῇ αὐτὸν εἰς τὰ στόματα τῶν συγχρόνων του, καὶ τοῦτο ἀκριβῶς ἔπραξε. Μετ' ἀκατανόητου ζήλου ἤρχισε νὰ ἐρευνᾷ τίνι τρόπῳ ἀπέκτησαν τὰ πλούτη των οἱ Κροῖσοι τῆς Πετρο-πόλεως καὶ Μόσχας, καὶ αἱ ἐρευναι αὐτοῦ δὲν ἀπέ-θησαν ἄγονοι, διότι, μετὰ τινα χρόνον, ἔμαθεν ὅτ' ὑπέρογκα κέρδη ἔκαμνον οἱ ἀγοράζοντες παρὰ τῆς Ῥωσσικῆς κυβερνήσεως τὰ μονοπωλεῖα τῶν πνευ-ματωδῶν ποτῶν. Μέχρι πρὸ ἐλίγου εἰς τὸ ἄπειρον ἐκεῖνο κράτος δὲν ἦτο εἰς κἀνένα συγχωρημένον τὸ ἐμπόριον τοῦτο. Μόνη ἡ κυβερνήσις εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ πωλῇ τὴν ἀγαπητὴν εἰς τὸν χωρικὸν Ῥώσσον βότικαν, μόνη αὕτη εἶχε δικαίωμα νὰ τῷ χορηγῇ τὴν ἐκ τῆς μέθης προερχομένην εὐθυ-μίαν, λαμβάνουσα ἀπ' αὐτοῦ διὰ τὴν καλωσύνην τῆς ταύτης καὶ τὸ τελευταῖόν του καπίκι. Ἡ χρῆσις τοῦ ποτοῦ τοῦτου εἶναι ἀπίστευτος παρὰ τῷ λαῷ ἐκείνῳ· ὁ περικηγητὴς εἶναι βέβαιος ὅτι θ' ἀπαντήσῃ καὶ εἰς τὰ εὐτελέστερα χωρία τοῦ Ῥωσσικοῦ κράτους μίαν ἐκκλησίαν μετὰ τοῦ κω-δωνοστασίου της καὶ ἐν πνευματοπωλείον. Εἰς τὴν ἐκκλησίαν συχναῶς οἱ χωρικοὶ εἰς ὠρι-σμένας μόνον ὥρας, ἀλλ' εἰς τὸ πνευματοπωλεῖον ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες διέρχονται τὸ πλεῖστον μέρος τῆς ζωῆς των. Ἐντὸς τῶν ἀθλίων ἐκείνων καταγωγίων δύναται νὰ σπουδάσῃ τις ὅλους τοὺς χαρακτῆρας ὑπὸ τοὺς ὁποίους παρουσιάζεται ἡ μέθη, ἀναλόγως τῆς ἰδιοσυγγρασίας τοῦ κατεχο-μένου ὑπ' αὐτῆς. Ὁ εἰς ἐξ αὐτῶν γελᾷ, ἕτερος δακρύει· ἄλλος συνοφρουῖται καὶ αἰσθάνεται κλί-σιν πρὸς πόλεμον, ἕτερος παραδίδεται εἰς τοῦ ἔρω-τος τὰς παραφορὰς καὶ εἰς ἀορίστους περιπλανήσεις. Αἱ ῥῶσσαι χωρिकाὶ, μεθύουσαι καὶ αὐταί, συναγε-λάζονται μετὰ τῶν μεθύοντων ἀνδρῶν, κλαίουσιν ἢ γελῶσιν ὡς ἐκεῖνοι, καὶ ἅπαντες τέλος περι-πύσσονται καὶ κατασπάζονται ἀλλήλους ἄνευ αἰδοῦς, ἄνευ ἔρωτος. Εἶναι ἀδύνατον ν' ἀπαν-

τήση τις ἀλλαχοῦ εἰς ἀχρειστέραν κατάστασιν τὸ ἀνθρώπινον γένος ὅσον ἐντὸς τῶν καπηλείων τούτων. Ὅθεν ἂς φαντασθῇ ἕκαστος ὁποῖα καταβάλλωσις βότικας γίνεται ὑπὸ ἐξήκοντα ἑκατομμυρίων ἀνθρώπων κατοικούντων τὴν ἀπὸ τῶν συνόρων τῆς Κίνας μέχρι τῆς Βεσσαραβίας ἐκτεινομένην ἀπέραντον ῥωσικὴν χώραν, καὶ διατελούντων ἀείποτε σχεδὸν εἰς μέθην.

Τὸ δικαίωμα τῆς τοῦτο ἡ κυβέρνησις μετεπώλει εἰς κεφαλαιούχους ἐμπόρους, οἵτινες ἀνελάμβανον νὰ συσταίνωσιν ἀπανταχοῦ τοῦ κράτους μεγάλα καὶ μικρὰ καταστήματα καὶ ὑποκαταστήματα, πληρώνοντες προσυμφωνημένην τιμὰν ποσότητα. Οἱ ἀγορασταὶ οὗτοι εἶχον πληθὺν ὑπαλλήλων πρὸς διεύθυνσιν τῶν εἰς τὰ διάφορα κυβερνεῖα καταστημάτων τῶν τὸ κεντρικὸν γραφεῖον ἤδρευεν ἐν Πετρούπολει, καὶ ὁμοιάζεν ἀληθῆ κυβέρνησιν, μεγαλειτέραν καὶ ἰσχυροτέραν διὰ τε τὴν πληθὺν τῶν ὑπαλλήλων καὶ τὰ διαχειριζόμενα χρήματα, ἅτινα πολλάκις ἐφθάνον μέγχει πολλῶν ἑκατομμυρίων ρουβλίων, ἀπὸ τὴν ἡμετέραν ἑλληνικὴν κυβέρνησιν. Τὸ εἶδος τοῦτο τοῦ ἐμπορίου ἐφείλκυσε πλειότερον τὴν προσοχὴν τοῦ ἡμετέρου ὑπολοχαγοῦ, διότι ἐν αὐτῷ εὗρισκε σταδίον ἀπέραντον πλουτισμοῦ. Ὅπως τετὴ εἰς θέσιν νὰ ἐκδικηθῇ τὸν Τραπεζίτην τοῦ Γ α σ τ ῖ ν ο ι Δ ι β ὀ ρ, ἦτο ἀνάγκη νὰ γενῇ πλουσιώτερος ἐκείνου. Ἀνὴρ εὐφυῆς ὢν καὶ ῥέκτης, δὲν ἄφησεν εἰς τὴν τυφλὴν Τύχην νὰ τῷ προσδιορίσῃ τὸ σάδιόν του. Μὴ ἔχων ὅμως κεφάλαια ὅπως παρουσιασθῇ ἀμέσως ἀγοραστής, ἐσυλλογίσθη ὅτι τὸ πρῶτον βῆμα εἰς τὸ ἐμμελε νὰ προβῇ, ἦτο νὰ ταχθῇ ὑπάλληλος εἰς ἓν τῶν γραφείων ἐκείνων. Τοῦτο ἦτο καὶ τὸ μόνον μέσον ὅπως μυηθῇ τὰ μυστήρια τοῦ ἐμπορίου ἐκείνου καὶ κατανοήσῃ ἀπάσας τὰς λεπτομερείας αὐτοῦ. Ἄνευ μεσιτειῶν, ἄνευ τῶν συνήθων ἐκεῖνων προκαταρκτικῶν ἐνεργειῶν, παρουσιασθεὶς ἡμέραν τινὰ εἰς τὸ γραφεῖον ἐνὸς ἐνοικιαστοῦ τεσσάρων τῶν μεγαλειτέρων τοῦ κράτους κυβερνείων, ἐξήτησε νὰ τῷ δώσῃ οἰκονομικὴν θέσιν ἐνόμιζεν αὐτὸν ἱκανὸν νὰ καθέξῃ ἐντὸς τοῦ καταστήματός του. — Μὴ πτοηθῆτε, εἶπε, τὴν στολὴν τοῦ ὑπολοχαγοῦ ἣν φέρω. Πρὸ ἡμερῶν παρητήθην τοῦ βαθμοῦ μου, ἂν δὲ φέρω τὰ ἐνδύματα ταῦτα, φέρω αὐτὰ διότι δὲν ἔχω χρήματα ν' ἀγοράσω ἄλλα. Εἰς οἰκονομικὴν θέσιν με κατατάξετε, ἔστω καὶ τὴν εὐτελεστέραν, θ' ἀποδεχθῶ αὐτὴν εὐχαρίστως, καὶ ἐλπίζω ν' ἀποδειχθῶ ἄξιός αὐτῆς. » Πᾶς ἄνθρωπος, ἔλεγε σοφός

τις ὃν δὲν ἐνθυμούμεθα ἤδη, εἶναι δημιουργὸς τῆς τύχης του, καὶ τῇ ἀληθείᾳ ὁ εἰπὼν τοῦτο δὲν ἔλεγε ψεύματα. Ὁ ἔμπορος ἐκεῖνος, εἰ καὶ δὲν εἶχεν ἀνάγκην νέου ὑπαλλήλου, ἰδὼν ὅμως τὴν προθυμίαν καὶ τὸν ζῆλον τοῦ νέου, κατεπείσθη εὐκόλως νὰ τὸν παραλάβῃ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν του. — Εἰς τὸ κατάστημά μας, τῷ εἶπε, δὲν ὑπάρχει θέσις κενή, ἐπειδὴ ὅμως μοὶ φαίνεται εὐφυῆς καὶ δραστήριος θέλω σοῦ χορηγήσει τοιαύτην. Εὐχαρίστως μάλιστα θὰ σοὶ ἐδίδον πολὺ ἀνωτέραν θέσιν, ἀλλ' ἐπειδὴ εἶναι ἀνάγκη νὰ γυμνασθῇς εἰς τὸ ἐμπόριόν μας δέξου μίαν τῶν κατωτέρων θέσεων τοῦτο καὶ σὲ αὐτὸν θὰ ὠφελήσῃ. » Ἡ χαρὰ διεχύθη ὡς ἀστραπὴ ἐπὶ τὴν ὕψιν τοῦ νέου τοῦτο ἦν τὸ πρῶτον ἐπιτυχὲς βῆμα, ἀφ' οὗ ἐξήρτατο ἡ ἐκτέλεσις τοῦ ἐκδικητικοῦ σχεδίου του. Τὰ καθήκοντα ὧν τὴν ἐκτέλεσιν ἀνέλαβεν ὁ νέος ἐμπορικὸς ὑπάλληλος, ἦσαν ἡ παράδοσις τοῦ πνεύματος εἰς τοὺς μικροὺς πνευματοπώλας καὶ ἡ παραλαβὴ τῶν παρ' αὐτῶν ἐκ τῆς πωλήσεως αὐτοῦ εἰσπραττομένων χρημάτων ἡ δικαιοδοσία του δὲ περιωρίζετο ἐν τῇ περιφερείᾳ ἐνὸς καὶ μόνου κυβερνείου. Ὀλίγας ἡμέρας μετὰ τὴν εἰς τὸ νέον του σταδίον εἰσοδόν, παρετήρησεν ὅτι μεγάλαι καταχρήσεις ἐγίνοντο ὑπὸ τῶν μικρῶν ἐκείνων πνευματοπωλῶν, οἵτινες ἐμίγνυσαν ὕδωρ εἰς τὸ πνεῦμα καὶ οὕτω ἐξημίουν μεγάλως τὸν ἐνοικιαστὴν, αὐτοὶ δ' ἐκέρδαινον σημαντικὰς ποσότητας. Ἡ κατάχρησις αὕτη ἦν γνωστὴ εἰς τοὺς ὁμοιοβάθμους τοῦ ὑπαλλήλου, ἀλλ' οὗτοι ἠνείχοντο αὐτὴν καθότι ἐλάβανον ἀρκετὸν μέρος ἐκ τῶν ὠφελιμάτων. Ὁ ἡμέτερος ὅμως ὑπάλληλος ἀπεφάσισε νὰ διορθώσῃ τὸ κακὸν τοῦτο, διότι ἐδόξαζεν ὅτι ἀναγκαιότατον πρὸς πλουτισμὸν εἶναι ἡ τιμιότης. Ἀπῆλθεν ὅθεν εἰς περιουσίαν, ἐπεσκέφθη ἅπαντα τὰ ἐν τῷ κυβερνεῖῳ ὑποκαταστήματα, καὶ εἰδοποίησε πάντας τοὺς διευθυντάς των ὅτι πᾶσα κατάχρησις πρέπει νὰ παύσῃ τοῦ λοιποῦ. Τὴν αὐστηρότητα ταύτην οἱ πνευματοπῶλαι ἐκείνοι ἐξέλαβον ὡς πλαστήν, καὶ ὑπέθεσαν κατ' ἀρχὰς ὅτι ὁ νέος ὑπάλληλος εἶναι μᾶλλον πλεονέκτης τοῦ προκατόχου του, διὸ ἐπεχείρησαν νὰ θέσωσι παχύτερον βρῦν ἐπὶ τῆς γλώσσης του. Ἀλλὰ δὲν ἤργησαν νὰ ἐννοήσωσιν ὅτι ὁ νέηλος οὗτος ἔμπορος ἐλάλει σπουδαίως, οὐδ' ἠδύναντο καὶ ν' ἀπατήσωσιν αὐτὸν τοῦλάχιστον, διότι εἶχεν ἐπ' αὐτῶν ἀείποτε τὸ βλέμμα τοῦ προσηλωμένου, καὶ εἰς τοὺς ἀδιορθώτους ἐφάνη ἄκαμπτος καὶ αὐστηρὸς συνάμα. Ἐννόησαν ὅθεν



καὶ οὗτοι τὴν θέσιν των, καὶ ἔχοντες ἄκοντες ἀπεφάσισαν νὰ ἀρκεσθῶσι τοῦ λοιποῦ εἰς τὰ νόμιμα κέρδη τὰ προσερχόμενα ἐκ τῆς ἐργασίας των. Ἐννοεῖται ὅτι κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο αἱ εἰσπράξεις τοῦ κυβερνήτου οὐ προέστατο ὁ ἡμέτερος ὑπολοχαγός, ὑπερέτρησαν κατὰ πολὺ ἐκείνας ὧλων τῶν προηγούμενων, καὶ ἀναλόγως τὰς εἰσπράξεις ὧλων τῶν λοιπῶν κυβερνήτων. Ὁ ἐνοικιαστής ἐξεπλάγη εἰς τὸ φαινόμενον τοῦτο, καὶ ἠθέλησε νὰ μάθῃ τὸ αἷτιον. Ἰπέθεσε κατ' ἀρχὰς μὴ ἔκτακτοι περιστάσεις ἐπέφερον τὴν αὐξήσιν τῶν εἰσπράξεων, ἀλλ' ἐρευνήσας ἐπιμελῶς οὐδὲν τοιοῦτον ἀνακάλυψεν. Ἐπέσθη ὅθεν ὅτι ἡ καλὴ διαχείρισις τοῦ νέου ὑπαλλήλου τοῦ θὰ ἐπέφερε τὸ εὐάρεστον εἰς τὸ ἐμπόριόν του ἀποτέλεσμα. Τὸ ἀκόλουθον ἔτος ἐπέκτεινε τὸ κράτος τοῦ ὑπολοχαγοῦ μας, προσθέσας δύο ἔτερα κυβερνεῖα εἰς τὸ ἐν, ὅπερ κατ' ἀρχὰς τῷ εἶχεν ἐμπιστευθῇ. Τὸ ἀποτέλεσμα καὶ κατὰ τὸ δεύτερον τοῦτο ἔτος ἀπέβη ἐπίσης εὐχάριστον. Τὰ κέρδη ἑδεκαπλασιάσθησαν σχεδόν, καὶ τὰ ἀργυρᾶ ρούβλια εἰσέβρουν ἐντὸς τοῦ ταμείου τοῦ ἐνοικιαστοῦ ποταμοῦ διήκην. Κατὰ τὸ τρίτον ἔτος ὁ ἐνοικιαστής οὗτος ἔκαμε τὸν ἀπλούστατον συλλογισμόν, ὅτι ὁ ὑπάλληλος ὅστις ἑδεκαπλασίασε τὰς εἰσπράξεις τριῶν κυβερνήτων, θὰ ἑδεκαπλασίαζε βεβαίως καὶ ἐκεῖνας ὧλων τῶν ἄλλων, διὸ ἐπρότεινεν αὐτῷ νὰ ἀναλάβῃ τὴν ἀνωτάτην διεύθυνσιν τοῦ ἐμπορίου σου. Ἀλλ' ἤδη ὁ νέος ὑπάλληλος εἶχε μνηθῇ ἅπαντα τὰ μυστήρια τῆς νέας του ἐπιστήμης, καὶ ἠσθάνθη ὅτι ἠδύνατο καὶ αὐτὸς ἤδη νὰ γενῇ ἐνοικιαστής, καὶ ὅτι ἐπομένως τὰ πλεονεκτήματα δι' ὧν ἐπρόκειτο αὐτὸν ἡ φύσις ἠδύνατο νὰ τὰ μεταχειρισθῇ πρὸς ὄφελος ἑαυτοῦ. — «Μέχρι τοῦδε, εἶπε πρὸς τὸν ἐνοικιαστὴν, ὅτε τῷ ἔκαμε τὴν ἀνωτέρω πρότασιν, μέχρι τοῦδε σὰς ὑπηρετήσα πιστῶς ὡς ὑπάλληλος, καὶ νομίζω ὅτι ἀρκετὰ σὰς ὠφέλησα. ἂν θέλετε καὶ τοῦ λοιποῦ νὰ σὰς ὠφελήσω, πρέπει νὰ μὲ παραδεχθῆτε συνεταῖρον εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις σας.» Ὁ ἐνοικιαστής ἐκεῖνος εἶχεν ἀποφασίσαι μὲ πᾶσαν θυσίαν νὰ κρατήσῃ παρ' ἑαυτῷ τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον ὅστις ἔφερε τὴν εὐτυχίαν εἰς τὸ ἐμπόριόν του, διὸ ἐδέχθη καὶ τὴν πρότασιν τοῦ ταύτην. Ὁ ἰσολογισμὸς τοῦ τρίτου ἔτους ἀνέδειξε μεγάλα κέρδη, ἀπὸ τὰ ὁποῖα δύο ἤδη ἑκατομμύρια στρογγυλῶν γαλλικῶν φράγκων ἀνῆκον εἰς τὸν πτωχὸν ὑπολοχαγόν μας. Ἐκτὸς δὲ τούτου εἶχεν ἀποκτήσει καὶ γνώσεις ἐμπορικὰς ὅσας οὐδεὶς ἄλλος. Ἐκτοτε ἀπεσύρθη ἐντελῶς

τῆς ἐταιρίας, καὶ ἀμφοτέρω τὰ κεφάλαια ταῦτα ἤρχισε νὰ θέτῃ εἰς κυκλοφορίαν ὡς ἐνοικιαστής αὐτὸς ὁ ἴδιος. Ἡ ἀκάματος αὐτοῦ δραστηριότης εἶχεν ἀναπτυχθῇ τεραστίως, καὶ αὐτὴ δὲ ἡ Τύχη ἡμιλλᾶτο νὰ τὸν ἀκολουθῇ. Εὐγενὴς τις κυρία ἐπὶ πολλὰ ἔτη εἶχε καταδαπανήσει κολοσιαίαν περιουσίαν πρὸς ἀνδύρεσιν χρυσοῦ ἐν τινὶ κτήματι αὐτῆς, ἀλλ' εἰς μάτην ὁ χρυσοὺς ἐκρύπτετο καὶ ἡ περιουσία τῆς κυρίας ἐκεῖνης κατηναλίσκετο ὁ ἡμέτερος ἑκατομμυριῶχος ἠγόρασε καὶ τὸ κτῆμα ἐκεῖνο ἀντὶ εὐτελοῦς χρηματικῆς ποσότητος, καὶ μετὰ ἐξ μῆνας, διευθύνας νοημόνως τὴν ἐργασίαν, ἀνεκάλυψε τὸν τυφλὸν θεὸν ὑπὸ τὰ καταχθόνια ἐκεῖνα ἄντρα του. Δέκα ἔτη εἶχον παρέλθει καὶ ἤδη ὁ ῥακενδύτης ἐκεῖνος ὑπολοχαγός, ὅστις δὲν εὗρισκε νὰ δανεισθῇ ἑκατὸν πενιχρὰ ρούβλια ἐντὸς τῆς Γ α ς ἱ ν ο ῖ Δ ι β ὀ ρ, ἦν ὁ Κροῖσος ὁλοκλήρου τῆς Ῥωσσίας. Χιλιάδες ἀνθρώπων πάσης τάξεως εἰσῆρχοντο καὶ ἐξῆρχοντο ἀπὸ τοῦ ἐμπορικοῦ γραφείου του, καὶ χιλιάδες οἰκογενειῶν ἐμπόρων, μεσιτῶν, γραφέων καὶ ἄλλων ὑπαλλήλων ἔζων καὶ ἐπλούτουσαν ἀπὸ τῶν κεφαλαίων τὰ ὁποῖα ἔθετεν εἰς κίνησιν ὁ μεγαλεπήβολος ἐκεῖνος ἀνὴρ. Ἦδη οὐδὲν ἔλειπεν αὐτῷ, τὸ δὲ ἐπιθυμητότερον πάντων, καὶ αὐτὴ ἡ ὥρα τῆς ἐκδικήσεως ἐπλησίαζε.

Ἡμέραν τινά, ἐντὸς πολυτελοῦς ἀμάξης ἦν ἔσυρον δύο ζεύγη ὠραίων γερμανικῶν ἵππων ἄνθρωπος τις μέσης ἡλικίας, ἀφελῶς ἐνδεδυμένος, διέβαινε ἀπὸ τινος πλατείας τῆς Περτροπόλεως ἔνθα συνήθως αἱ δημοπρασίαι τῶν κτημάτων γίνονται. Κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκεῖνην ὁ κήρυξ ἀνήγγειλεν ὅτι κτῆμά τι ἀξίας ἐνός ἑκατομμυρίου ἀργυρῶν ρουβλίων ἔτιθετο εἰς δημοπρασίαν, καὶ ὅτι τὸ κτῆμα τοῦτο ἔμελλε νὰ κατακυρωθῇ εἰς τὸν δανειστὴν τοῦ κατόχου τοῦ κτήματος, ἀντὶ διακοσιῶν χιλιάδων ἀργυρῶν ρουβλίων. Ὁ ἐντὸς τῆς ἀμάξης ἰστάμενος, ὅστις ἦν ὁ ἡμέτερος πρόην ὑπολοχαγός, ἐζήτησε νὰ μάθῃ εἰς ποῖον ἀνήκει τὸ δημοπρατούμενον κτῆμα. Ὑπάλληλός τις τοῦ δημοπρατηρίου πλησιάσας τῷ ἐπρόφερε τὸ ὄνομα τοῦ κατόχου, ὅπερ ἀκούσας ὁ ἐντὸς τῆς ἀμάξης πλούσιος ἔδηξεν ἐκ τῆς ἐκπλήξεως τὰ χεῖλη του, καὶ ἔμεινε ἐπὶ τινας στιγμὰς ἄφωνος.

— Καὶ πῶς, εἶπε μετ' ὀλίγον, ὁ πλούσιος αὐτὸς Τραπεζίτης ἐπτώχευσε;

— Μάλιστα, κύριε, τῷ εἶπεν ὁ ὑπάλληλος τοῦ δημοπρατηρίου. Ἐκ τῆς συμβάσεως κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο πλυμμήρας τῆς Νέβας πολλοὶ ἔμποροι εἰς

οὓς εἶχε δανείσει μεγάλας ποσότητας ὑπέστησαν σημαντικὰς ζημίας, καὶ πολλοὶ ἐξ ἐκείνων ἐπτώχευσαν· αἶφνης ὅθεν καὶ ὁ πλούσιος Τραπεζίτης περὶ οὗ ὁ λόγος, εὐρέθη χρεωκοπημένος. Τὸ σήμερον δημοπρατούμενον κτήμα ἦτο ὠρισμένον ὡς προῖξ τῆς θυγατρὸς του, τοῦ μόνου του τέκνου, ἀλλὰ καὶ τοῦτο, ὡς βλέπετε, ἀλλάσει ἐντὸς ὀλίγου κύριον. Ὁ δυστυχὴς Τραπεζίτης μένει, μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ κτήματος τούτου, ἄνευ ἄρτου, καὶ ἡ θυγάτηρ του ἄνευ προικός.» Τὸ αἶσθημα τὸ ὅποιον κατέλαβε τὴν ψυχὴν τοῦ πρῶτον ὑπολογαγοῦ δὲν ἦτο ἡδονή, διότι ὁ αἰσθανόμενος ἡδονὴν εἰς τῶν ὁμοίων του τὰς δυστυχίας προδίδει ψυχὴν σκληράν, καὶ τοιοῦτος δὲν ἦτο ὁ ἡμέτερος ὑπολογαγός· ἡσθάνθη ὅμως τὴν ἡδονὴν ἐκείνην ἣν αἰσθάνεται πᾶς ἀγαθὸς ἄνθρωπος ὅτε τῷ παρουσιάζεται εὐκαιρία διὰ νὰ εὐεργετήσῃ τινά.

— Ἐγὼ πληρῶνω τὰς διακοσίας χιλιάδας τῶν ἀργυρῶν ρουβλίων, καὶ δωροῦμαι τὸ ὑποστατικὸν εἰς τὸν κύριον αὐτοῦ, εἶπεν ὁ ἐντὸς τῆς ἀμάξης καθήμενος, καὶ χωρὶς νὰ προσθήσῃ ἕτερον, ἔνευσε τῷ ἡνιόχῳ ν' ἀναχωρήσῃ. Οὗτος ἐμάστισεν ἀμέσως τοὺς πελωρίους ἵππους, καὶ ἡ ἄμαξά ἐκείνη μετὰ τοῦ γενναίου ἐπιβάτου ἔφυγε δρομαίως.

Οἱ ὑπάλληλοι τοῦ δημοπρατηρίου καταπληχθέντες ἐκ τῆς ἀνηκούστου γενναιοδωρίας τοῦ πλουσίου διαβάτου, ἔμεινον ἐπὶ τινὰ χρόνον, ὡς μὴ πιστεύοντες τὰ ὥτα των, ἄφωνοι, καὶ μετὰ θαυμασμοῦ ἐθεώρουν τὴν δρομαίως ἀπερχομένην ἄμαξαν. Ὅτε δ' αὕτη ἐξηφανίσθη παρακάμψασα τὴν ὁδὸν ἐκείνην τοῦ δημοπρατηρίου, συνήλθον εἰς ἑαυτοὺς καὶ ἐνθυμήθησαν ὅτι ἡ βόττικα (1) θὰ ἐβγαίνειν βεβαίως μεγάλη ὅσον μέγα ἦτο καὶ τὸ εὐεργέτημα· διὸ ἐννοεῖται ὅτι δὲν ἐβράδυναν νὰ φέρωσι τὴν χαρμόσυνον ἀγγελίαν εἰς τὸν εὐεργετηθέντα.

Μετὰ τινὰς ὥρας, γέρων τις ἀναφαλάντίας καὶ κυρτὸς, οὗ ἡ λευκὴ γενεὶά κατέβαινε μέχρι τῆς ζώνης, ἀνέβαινε τὰς μαρμαροτεύκτους βαθμίδας τοῦ πολυτελοῦς καὶ μεγαλοπρεποῦς μεγάρου εἰς τὸ κατώκει ὁ νεόπλουτος ἐνοικιαστής τῶν πνευματοπωλείων. Τὸ σῶμα τοῦ γέροντος τούτου ἐκάλυπτε πλουσία μὲν ἀλλὰ παλαιὰ καὶ τετριμμένη μὴλωτή, τὸ μόνον ὅπερ ἔμενεν αὐτῷ ἐκ τῆς πρῶτης ὀλβιότητος, καὶ ἥτις ἐχρησίμευεν ὅπως καλύπτῃ τὴν σημερινὴν του ἐνδειαν· νεᾶνις δέ τις,

εἰκοσαέτις τὴν ἡλικίαν, ξανθὴν ἔχουσα τὴν κόμην καὶ γλαυκοὺς τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀπὸ τῶν ὁποίων ἔπιπτον ὥσπερ δρόσου μαργαρίται τῆς εὐγνωμοσύνης τὰ δάκρυα, ἐστήριζεν αὐτόν. Ὁ γέρων οὗτος δὲν βλέπει ἤδη ῥακενδύτην ὁ ἀναγνώστης, ἦν αὐτὸς οὗτος ὁ πλούσιος ποτὲ τραπεζίτης τῆς Γ α σ τ ί ν ο υ Δ ι ε ὀ ρ, ὅστις ἤρχετο μετὰ τῆς μονογενοῦς του θυγατρὸς νὰ ἐκφράσῃ τὴν εὐγνωμοσύνην του εἰς τὸν γενναῖον εὐεργέτην του. Ἡ δυστυχία εἶχε καταβάλλει τὸν δυστυχῆ ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε ἐφαίνετο εἰκοσὶν ἔτη γεροντότερος ἀφ' ὅσον πραγματικῶς ἦτο. Εἰς τὰς ἡμέρας τῆς εὐδαιμονίας του εἶχε πλείστους ὅσους εὐεργετήσῃ, ἀλλὰ εἰς τὰς ἡμέρας τῆς δυστυχίας του πάντες ἐγκατέλιπον αὐτόν, μόνος δὲ ὁ μηδέποτε παρ' αὐτοῦ εὐεργετηθεὶς τῷ ἔτεινεν ἡδὴ ἀρωγὸν χεῖρα. Εἰδοποιηθεὶς ὁ κύριος τῆς οἰκίας περὶ τῆς ἐπισκέψεως ταύτης, ἐξῆλθεν ἀμέσως ἀπὸ τοῦ ἰδιαίτερου τοῦ θαλάμου, καὶ ὅτε εἶδεν ἐνώπιόν του τὸν γέροντα ἐκείνον στηριζόμενον ὑπὸ τῆς θυγατρὸς του καὶ ἀμφοτέρους κλαίοντας, συνεκινήθη καὶ οὗτος ἐπὶ τοσοῦτον ὥστε δὲν ἡδυνήθη νὰ βαστάσῃ ἐπὶ πλέον τὰ δάκρυά του. Τέλος συνελθὼν ἐκ τῆς συγκινήσεώς του, καὶ διακόπτων τὰς εὐχὰς τοῦ γέροντος ἐκείνου· « Ἀγαθὲ Πάτερ, τῷ εἶπεν, ἀντὶ νὰ εὐγνωμονῇς σὺ πρὸς ἐμὲ, ἀπεναντίας ἐγὼ ὀφείλω εὐγνωμοσύνην ἄκραν πρὸς σέ. Σὺ ἐστάθης ὁ αἷτιος τῆς εὐτυχίας μου.» Ὁ Γέρων ἔμεινεν ἐκστατικὸς τῆς εὐτυχίας μου. Ὁ Γέρων ἔμεινεν ἐκστατικὸς ἀκούσας τοὺς λόγους τούτους, οὓς δὲν ἡδύνατο νὰ ἐννοήσῃ. — Ἐνθυμείσαι, ἐπανέλαβεν ὁ κύριος τοῦ Μεγάρου, πτωχὸν τινὰ ὑπολογαγὸν ὅστις πρὸ δεκαετίας σοὶ ἐζήτησε δάνειον ἑκατὸν ἀργυρῶν ρουβλίων; — Καὶ τὰ ὅποια ἡρνήθην νὰ τῷ δώσω; ἠρώτησεν ὁ γέρων παραχθὲς ὀλίγον, καὶ προσπαθὼν ν' ἀνακαλέσῃ εἰς τὴν μνήμην του γεγονὸς τὸ ὅποιον εἶχε πρὸ πολλοῦ λησμονήσῃ. — Σωστά, ἀπήντησεν ὁ πλούσιος ἐνοικιαστής. Ἡ ἄρνησίς σου ἐκείνη μοὶ ἐνεποίησε τοσαύτην λύπην, ὥστε πρὸς ἀνακούφισίν μου ἠναγκάσθην νὰ πλουτίσω μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι ἴσως εὐρεθῶ εἰς θέσιν νὰ σᾶς εὐεργετήσω. Μάρτυς μοι ὁ Θεὸς ὅτι δὲν ἐπέθυμουν νὰ ἐκανοποιηθῶ τόσῳ σκληρῶς· ἐπίστευα ὅτι θὰ μοὶ ἐδίδετο ἄλλη τις εὐκαιρία ὅπως θεράπευσω τὴν ἀνάγκην μου ταύτην. Ἀλλ' ἡ τύχη ἠθέλησεν οὕτω πως νὰ συμβῇ τὸ πρᾶγμα. Πίστευσε ὅτι δὲν ἐπιθυμῶ νὰ σὲ λυπήσῃ τὸ παράπαν ἡ ἀσήμενος εὐεργεσία μου. Ἄλλως τε, προσέθηκε, τότε μὲν ἐλυπήθην διὰ τὴν ἀποτυχίαν μου, ἀκολούθως ὅμως ὅτε εἶδον τοὺς δακνηροὺς θέλοντας

(1) Ὁ καφὲς ὡς λέγομεν ἡμεῖς.

νὰ ζῶσιν ἐκ τῶν κόπων τῶν πλουσίων, σὲ ἐδικαίωσα, καὶ ἐπίστευσα ὅτι ἡ ἀρνησίς σου προήρχετο ἐξ ἀγνοίας τοῦ χαρακτῆρός μου μάλλον ἢ ἐξ ἀπανθρωπίας τοῦ ἰδικοῦ σου. » Ὁ γέρον δι' ὅσπιν χαρὰν καὶ ἂν ἡσθάνετο πρὶν, δὲν ἡδυνήθη νὰ μὴ αἰσθανθῇ ἤδη καὶ ἀρκετὴν αἰσχύνην, ἀλλ' ἡ φιλοφροσύνη τοῦ εὐεργέτου του ἐπαρηγόρησε καὶ ἐνεθάρρυνε αὐτὸν κατὰ τὴν στιγμήν ταύτην, ἐνόσφ ὅμως ἔζη δὲν ἡδύνατο ἐφεξῆς νὰ μὴ ἐρυθρᾷ ὅτε ἐνθυμεῖτο τὴν πρὸς τὸν πτωχὸν ὑπολοχαγὸν ἀποποίησίν του.

Ὁ ἀναγνώστης νομίζει ἴσως ὅτι ἐγράψαμεν ἀπλῶς μυθιστόρημα· νομίζομεν ὅμως νὰ πεισθῇ ὅτι ἐγράψαμεν ἀληθῆ ὡς ἐγγιστα ἱστορίαν, ὅταν μάθῃ ὅτι ὁ πτωχὸς ὑπολοχαγὸς εἶναι εἰς Ἑλλήν, γεννηθεὶς ἐν Ῥωσσίᾳ, γνωστὸς τοῖς πᾶσι διὰ τὰς μεγάλας πρὸς τὴν Ἑλλάδα εὐεργεσίας του.

Γ. Ε. ΜΑΥΡΟΓΙΑΝΝΗΣ.

## ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ ΙΤΑΛΙΑΣ.

*Αἱ προρρήσεις τῆς θείας Ἀναστασίας καὶ τῆς ἀρεφίας Βέρθας.*

### II

H ΘΥΕΛΛΑ.

**Κ**ΑΤΑ τὸ ἔτος ἐκεῖνο ἡ τελετὴ δὲν εἶχε, φάνεται, συνεννοηθῇ, μετὰ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ὁ οὐρανὸς τῆς Ἰταλίας κατέστη πολὺ ἰδιότροπος· οἱ ποιηταὶ διέφθειραν αὐτὸν θωπεύοντες, ὡς οἱ ἄνδρες τὰς γυναῖκας. Ἀκούων καθ' ἐκάστην ὅτι εἶναι αἰθριὸς, γλυκὺς, ὠραῖος, τοσοῦτον ἔγεινεν ἀλαζών, ὥστε νομίζει ὅτι τὰ πάντα τῷ ἐπιτρέπονται. Μόλις ἡ λιτανεία εἶχεν ἐξέλθει τῆς ἐκκλησίας καὶ διήρχετο τὴν πλατεῖαν, καὶ μανιώδης ἐνέσκηψε θύελλα. Ὁ ἄνεμος, ὅστις, κατὰ τὸ μύθευμα, ἦτον ἀκόμη ἐκεῖ, περιμένων τὸν πονηρὸν συνοδοιπόρου του (1), διὰ μιᾶς αὐτοῦ πνοῆς ἔσβεσε τὴν φωταΐαν, καὶ κατακλυσματὸς ὑετὸς, μετὰ φαρωνικῆς χαλάζης ἀναμεμιγμένος, ἐνεποίησεν ἀταξίαν καὶ σύγχυσιν εἰς τὰς τάξεις τῶν λιτανεύόντων. Ἐπὶ τινὰς στιγμὰς οἱ ἀνδρεῖοι ἐκεῖνοι

τῆς πίστεως στρατιῶται καρτερικῶς ὑπέμειναν πάντα τὰ κακὰ, ὅσα ὁ ἄνεμος ἐφιλοτιμήθη νὰ κάμῃ πρὸς χάριν, βεβαίως, τοῦ φίλου του Διαβόλου. Καὶ τῷ ὄντι, τί εἶναι ὀλίγαι σταγόνες ὕδατος ἀπέναντι τῆς γλυκυτάτης τοῦ παραδείσου κατακτήσεως; Ἐρρίκος ὁ Δ' τῆς Γαλλίας πρὸς κατάρτησιν μιᾶς μόνης πόλεως, τῶν Παρισίων, ἔπραξε πολὺ περισσότερα· ἔπαιξεν εἰς τὸ τρομερὸν λαχεῖον τῆς Μελλούσης Κρίσεως τὴν σωτηρίαν τῆς ψυχῆς του, διότι ὦν διαμαρτυρούμενός ἐγένετο καθολικός.

. . . . . Τῶν πόνων

Ποιοῦσιν ἡμῖν πάντα τ' ἀγαθ' οἱ θεοί,

λέγει ἡ τῶν ἀρχαίων σοφία, ἀλλ' οἱ φίλοι Πρατεῖς καὶ τὸν παράδεισον ἤθελον νὰ ἀπολαύσουν καὶ τὴν βροχὴν νὰ ἀποφύγουν. Ἄμα εἶδον ὅτι ἡ θύελλα ἐδεικνύετο ἀναίσθητος πρὸς τὴν δῆθεν εὐγενῆ αὐτῶν συμπεριφορὰν, τὴν ἐλεεινολόγησαν, καὶ, στρέψαντες βλέμματ' ἀκριβῆς πρὸς τὸν οὐρανὸν, ἐψιθύρισαν μὲ ὑποτρέμοντα χεῖλην «Θεέ μου, εἴμεθα ἐδῶ διὰ σέ, ἵνα σοὶ προσφέρωμεν τὸ θυμίαμα τῆς ἡμετέρας λατρείας, καὶ Σὺ μᾶς ἐγκαταλείψεις εἰς τὴν διάκρισιν τοῦ ὑετοῦ, τῆς χαλάζης, τοῦ κερανοῦ! . . . Ὡ! Δέσποτα! λυπήσου μας, λυπήσου τὴν ὠραίαν αὐτὴν τελετὴν . . . πρὸ ἐξ ἑτῶν δὲν ἐβλέπομεν τὴν ὥραν πότε νὰ ἐλθῇ (1), καὶ τώρα . . . κάμε θαῦμα, Θεέ μου! . . . Οὐδὲν θαῦμα ἐγένετο· ἀπ' ἐναντίας, πρὸς κοινὴν πάντων ἐκπλήξιν, ὁ οὐρανὸς ἀπήντησεν εἰς τὰς τοῦ πλήθους δεήσεις διὰ βροντῆς τρομερᾶς, ἐξ ἐκείνων αἰτίνες ἔσειον ἄλλοτε τὸν Ὀλυμπον, πρὶν ἢ οἱ κλέπται φυγαδεύσωσι τοὺς μάκαρας θεοὺς καὶ ἀρπάσωσι τὰς ἀργυροπέζας θεάς.

Οἱ ἄνθρωποι ἔγειναν τόσῳ κακοὶ, τοσοῦτον ἄπιστοι, τόσῳ διεστραμμένοι, ὥστε τὸ μεγαλειότερον θαῦμα, τὸ ὅποιον ὁ Θεὸς δύναται νὰ κάμῃ, εἶναι νὰ τοὺς ἀνέχηται ἀκόμη, τὸ δὲ χειρότερον ὅτι ἐξ αἰτίας αὐτῶν πάσχουσιν αἱ ταλαίπωροι γυναῖκες, αἰτινὲς εἰσιν ἀληθεῖς ἄγγελοι . . . ἀποσάται.

Ὁ λαὸς τοῦ Πράτου ἔχει πολὺ πνεῦμα, καὶ ἀπόδειξις τούτου ὅτι βάλλει ἄλλας εἰς τὸν ἄρτον του, ὅπερ δὲν κάμνουσιν οἱ λοιποὶ τῆς Τοσκάνης κάτοικοι. Βλέπων ὅτι ὁ οὐρανὸς δὲν ἔσπευδεν εἰς βοήθειάν του, ἀνεμνήσθη τῆς ἔμφορος συμβουλῆς « Σὺν Ἀθηνᾶ καὶ χεῖρα κίνει » καὶ ἐπῆρε,

(1) Πραγματικῶς ἡ λιτανεία πρὸ ἐξ ἡδὴ ἐτῶν δὲν εἶχε τελεσθῇ, παρεμπεσόντων κατὰ τὸ 1848 τῶν πολιτικῶν συμβάντων, ἅτινα εἶχον ἀναστατώσει τὴν Ἰταλίαν.

(1) Συνοδοιπόρου ποτὲ ὁ Διάβολος μετὰ τοῦ Ἀνέμου· ἀπ' οὗ δὲ ἔφθασαν εἰς Πράτον καὶ διήρχοντο τὴν πλατεῖαν τῆς μητροπόλεως, ὁ Διάβολος εἶπε τῷ Ἀνέμῳ. «Περίμενε με ὀλίγον ἐδῶ, πηγαίνω νὰ εἰπῶ κατὰ τι εἰς τὸν ἱερέα· ἂν ἐργήσω, ἔλα νὰ με εὕρης εἰς τὰς Ἀθήνας, » καὶ ἔγεινεν ἄφαντος.